

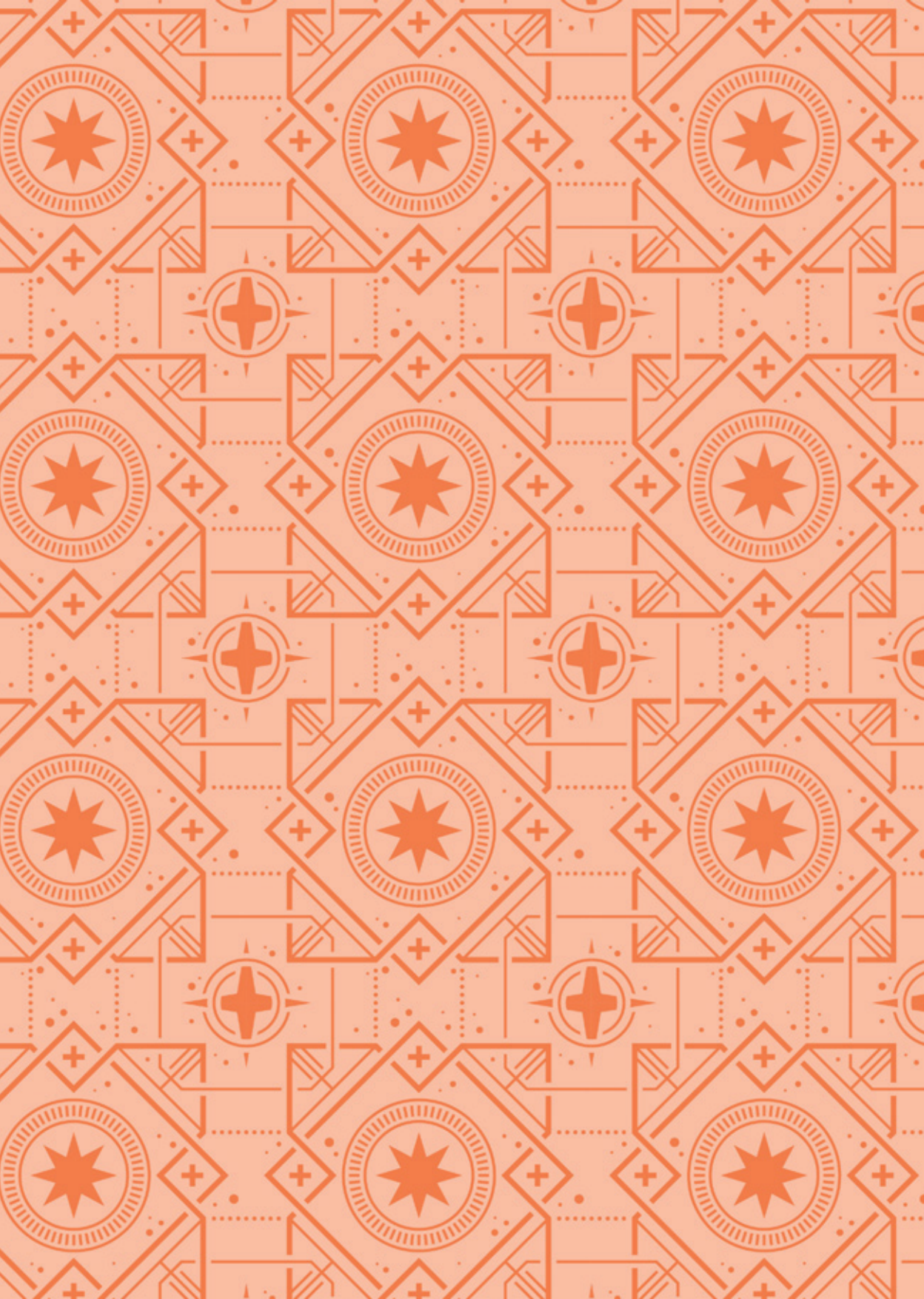
SYLABUS HOGWARTU



WIELKA
KSIĘGA
MAGII
I CZARODZIEJSTWA

KOMPLETNY PRZEWODNIK
PO EDUKACJI HARRY'EGO POTTERA

MUGGLENET



WIELKA
KSIĘGA
MAGII
I CZARODZIEJSTWA



SYLABUS HOGWARTU

WIELKA
KSIĘGA
MAGII
I CZARODZIEJSTWA

KOMPLETNY PRZEWODNIK
PO EDUKACJI HARRY'EGO POTTERA

Przekład Natalia Wyględowska

znak litera
nova o Kraków 2025

Tytuł oryginału

The Ultimate Wizarding World Guide to Magical Studies

Copyright © 2023 Topix Media Lab

Copyright © for the translation by Natalia Wyględowska

Projekt okładki i wyklejek

Copyright © 2023 Topix Media Lab

Adaptacja oryginalnej okładki i wyklejek

Karolina Korbut

Ilustracje w książce

© ~ Bitter ~, ©Александр Ковалёв, ©artbalitskiy, ©СНАКRart,

©farbaz014, ©Hein Nouwens, ©Lilii, ©M, ©Morphart,

©Oleksandr Pokusai, ©Reytr, ©Salomi art, ©sketched-graphics,

©slowbuzzstudio, ©SRIWALUYO, ©vaneeva, ©vivali | AdobeStock

Konsultacja merytoryczna

Dominika Ziemia

Adiustacja

Lidia Nowak

Redaktorka nabywająca

Milena Rachid Chehab

Korekta

Joanna Wiśniewska

Redaktorka prowadząca

Aleksandra Grząba

Projekt typograficzny i łamanie

Karolina Korbut

Opracowanie tekstu

i przygotowanie do druku

Jakub Kornacki, Karolina Korbut

Opieka promocyjna

Małgorzata Augustyniak

ISBN e-book 978-83-8367-484-1

Książki z dobrej strony: www.znak.com.pl

Więcej o naszych autorach i książkach: www.wydawnictwoznak.pl

Społeczny Instytut Wydawniczy Znak

ul. Kościuszki 37, 30-105 Kraków

Dział sprzedaży: tel. 12 61 99 569, e-mail: czytelnicy@znak.com.pl

Wydanie I, Kraków 2025

TYSIĄC LAT EDUKACJI MAGICZNEJ

Od ponad milenium Szkoła Magii i Czarodziejstwa w Hogwarcie pielęgnuje dziedzictwo czworga najwybitniejszych brytyjskich czarodziejów i czarownic. Program nauczania w tej czołowej brytyjskiej instytucji edukacji magicznej przekazuje skondensowaną wiedzę fundatorów szkoły w ciągu zaledwie siedmiu lat. Sprostanie napiętemu planowi lekcji może się więc czasem wydać zadaniem ponad siły. Niektórych aż korci, by wspomóc się zmieniającym czasem i każdą minutę wykorzystać najlepiej jak się da. Cud, że uczniowie Hogwartu nie zasztywniają się masowo we własnych dormitoriach przytłoczeni natłokiem zajęć obejmujących między innymi: naukę latania, opiekę nad mandragorami (zdolnymi krzykiem obezwładnić doświadczonych czarodziejów) czy stawianie czoła stworzeniom przybierającym postać ich najgłębszych lęków. A jednak dla Harry'ego Pottera, zmuszonego wcześniej mieszkać w komórce pod schodami u mugolskiego wujostwa, ta wiekowa instytucja stała się domem, jakiego zawsze pragnął – miejscem, w którym nareszcie poczuł się jak u siebie. Bez względu na to, ile zwojów pergaminów młody czarodziej musiał napisać na historię magii i ile gumochłonów musiał przesortować podczas szlabanu u Snape'a – Hogwart miał okazać się dla Harry'ego nie tylko pomostem łączącym go z przeszłością, lecz także jego kluczem

do przyszłości. Oczywiście pod warunkiem zdania egzaminów, do czego – jak wiadomo – zaklęcie „*Accio owutemy*” zdecydowanie by mu nie wystarczyło*.

To książka dla każdego, kto chciałby się przekonać, w jakim wieku wypada wiedzieć, jak doprowadzić do zniknięcia iguany, co połączyć w razie otrucia, o co chodzi z tymi szkieletowatymi końmi niewydzialnymi dla większości ludzi lub jakiej maści sierść ma żrebę jednorożca. Jeśli ciekawi cię, którzy ministrowie wywarli wpływ na historię mugoli, w jaki sposób *powstrzymać śmierć* bez stosowania alchemii (spojler: wymaga to czynów *najbardziej nikczemnych*) lub jak uzyskać dostęp do działu ksiąg zakazanych – dziś jest Twój szczęśliwy dzień! I nie potrzeba ci wcale fiołki Felix Felicis.

Trzymasz w ręce nieocenione kompendium wiedzy o podręcznikach, eliksirach, nauczycielach, salach, harmonogramach egzaminów oraz wszelkich przedmiotach nauczanych w najstynniejszej brytyjskiej szkole magii. Znajdziesz tu też mało znane fakty z pogranicza światów czarodziejów i mugoli, które mogłyby zadziwić nawet tak wytrawnego eksperta jak Artur Weasley. Nasz przewodnik rzuci światło na tajniki edukacji w Hogwarcie szybciej, niż ty zdążysz powiedzieć: „*Lumos*”. Trzymaj różdżkę w pogotowiu i czytaj dalej, a dowiesz się wszystkiego o szkole, która uczyniła Harry’ego Pottera bohaterem.

* A skoro mowa o Accio – profesor Flitwick przypomniałby od razu, żeby pod żadnym pozorem nie przywoływać niesprecyzowanej liczby salamander.

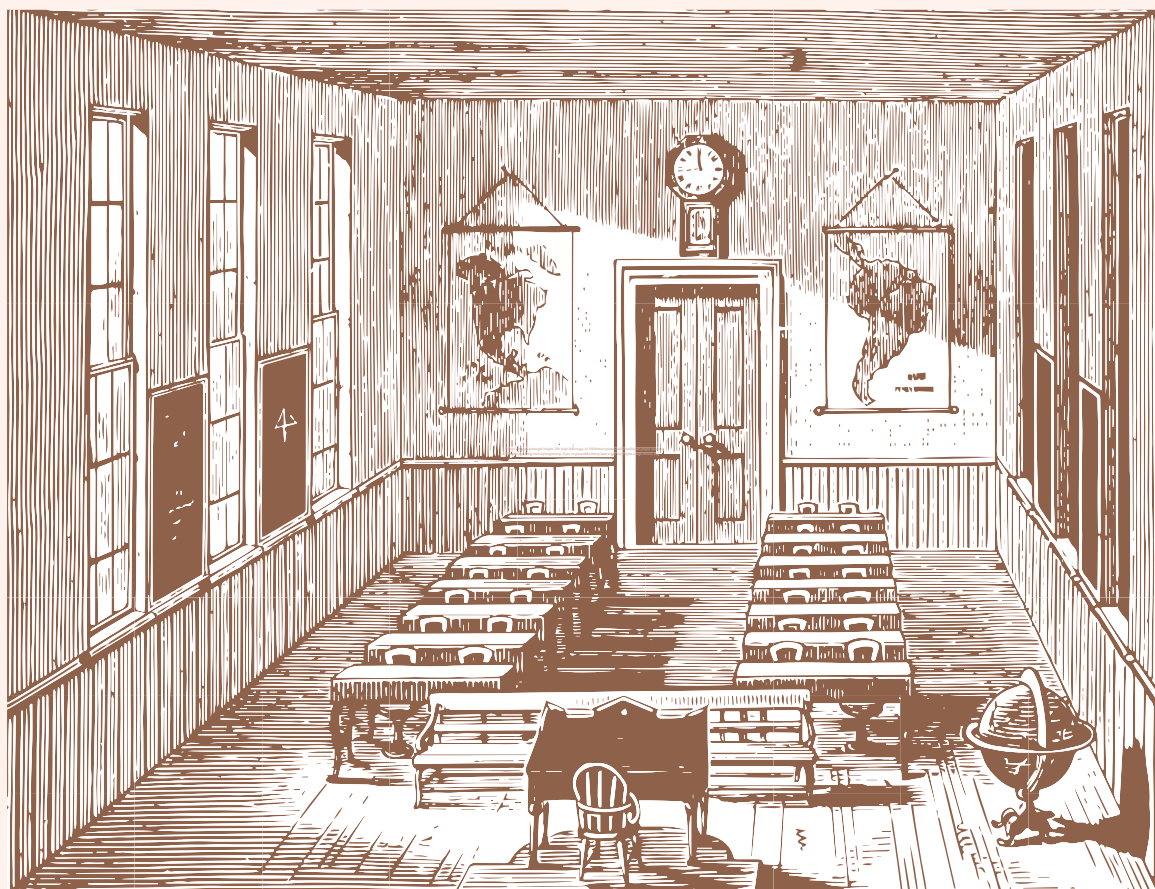
SŁOWO WSTĘPNE OD MUGGLENET


Od niemal ćwierćwiecza MuggleNet pozostaje główną bazą informacji na temat Chłopca, Który Przeżył. Przy użyciu magicznych środków – z pewnością rzucających wyzwanie prawu Gampa dotyczącemu elementarnej transmutacji – bestsellerowa seria autorstwa J.K. Rowling wyczarowała przez ten czas kasowe filmy, spektakl odnoszący sukcesy na Broadwayu czy światowej klasy tematyczne parki rozrywki. A wszystko to za sprawą młodych czarownic i czarodziejów odkrywających swoją moc. Zacznijmy zatem od Hogwartu.

Gdyby Hagrid mógł choć po części przewidzieć i zdradzić jedenastoletniemu Harry’emu, jak nauka w najslynniejszej brytyjskiej szkole magii odmieni jego życie, niewykluczone, że chłopiec z krzykiem wypadłby z chaty na skale i skoczył wprost do morza (a może wylądował na dachu, ale mniejsza o to). Szczęśliwie dla nas, czytelników, wręczając Harry’emu urodzinowy tort, Hagrid ograniczył się do lakonicznego: „Harry... jesteś czarodziejem”*, dzięki czemu mogliśmy śledzić przemianę osamotnionego nastolatka w wykwalifikowanego i pewnego siebie członka magicznej społeczności, wprawnego w pojedynkach i w obronie przed czarną magią.

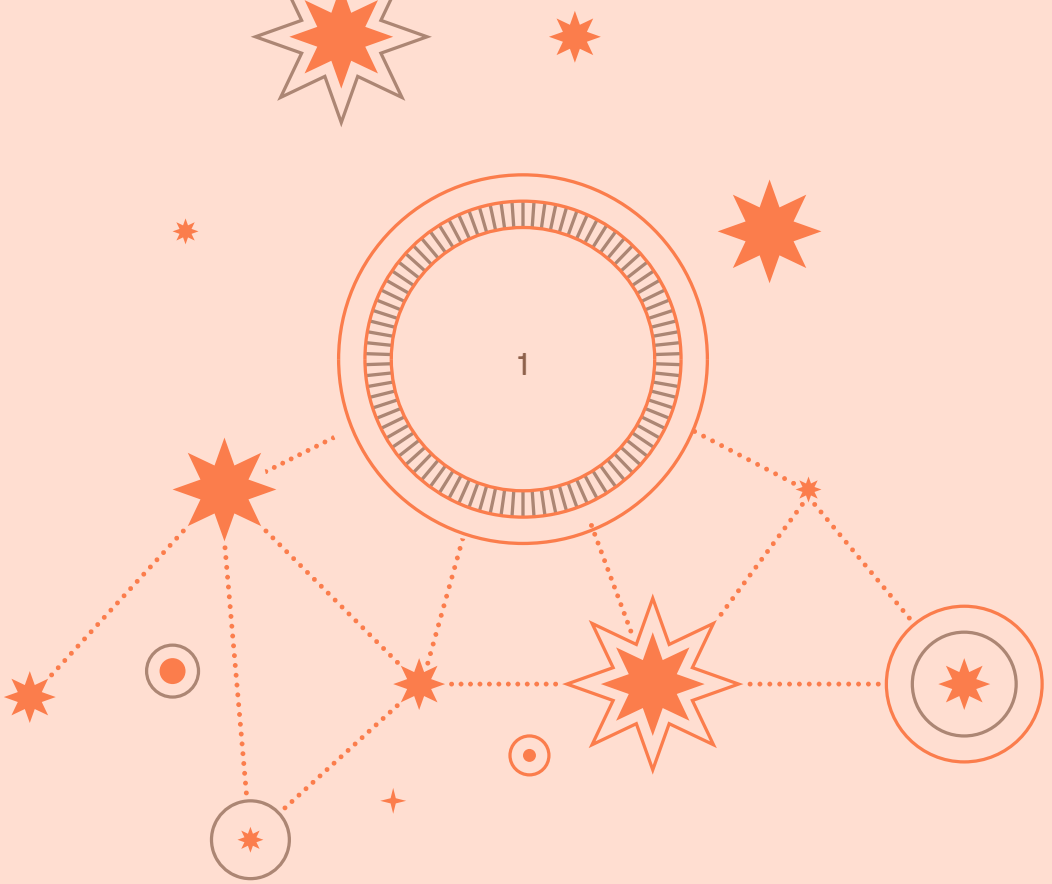
* J.K. Rowling, *Harry Potter i Kamień Filozoficzny*, tłum. A. Polkowski, Poznań 2000, s. 57.

Uświęcone tradycją korytarze Hogwartu stały się dla Harry'ego miejscem nawiązywania głębokich przyjaźni, przeżywania pierwszych miłości i poszukiwania więzi z rodzicami utraconymi w dzieciństwie. To w Hogwarcie chłopiec uczył się również rozwiązywać konflikty, panować nad własnym gniewem, walczyć o swoje i pomagać innym. Nic więc dziwnego, że Voldemort postanowił zaatakować jedyne miejsce, w którym jego wróg czuł się bezpieczny. Tym, co pozwoliło Harry'emu wyjść zwycięsko z tego starcia, były wiedza i umiejętności zaszczone mu przez wybitnych nauczycieli.





My wszyscy, pragnący stanąć na murach Wieży Astronomicznej, pod nieuwagę Snape'a zajrzeć do komnaty pełnej zakurzonych eliksirów albo zmierzyć się ze swoim największym lękiem i pokonać go za pomocą śmiechu, wiemy, jak fascynujący i niebezpieczny potrafi być Hogwart. Zanim przyjdzie nam włożyć Tiarę Przydziału, lektura tego przewodnika będzie najlepszy sposobem na zgłębianie tajników magicznej edukacji.



**WPROWADZENIE
DO
PRZEDMIOTÓW
NAUCZANYCH
W HOGWARCIE**



CEREMONIA PRZYDZIAŁU

Ceremonia przydziału to dla uczniów jedna z najważniejszych uroczystości w czasie siedmioletniego pobytu w Hogwarcie. Zanim nasycą się w czasie uczyty powitalnej, pierwszorocznicy muszą zostać przydzieleni do jednego z czterech domów Hogwartu przez Tiarę Przydziału – dawne nakrycie głowy Godryka Gryffindora zaczarowane tak, by po śmierci założycieli szkoły wciąż istniała możliwość przydzielania uczniów do czterech domów. Co roku przed rozpoczęciem ceremonii Tiara wyśpiewuje nową pieśń własnego autorstwa. Zwykle przybliża w niej cechy każdego z domów, choć na początku piątego roku Harry'ego w Hogwarcie ostrzegła również przed trudnymi czasami, które miały wkrótce nadejść. Harry wysłuchuje pieśń Tiary Przydziału tylko podczas ceremonii rozpoczynających jego pierwszy, czwarty i piąty rok nauki.

Ceremonia przydziału buduje w uczniach poczucie wspólnoty i przynależności. Zwłaszcza ci, którzy – tak jak Harry – nie byli wcześniej członkami magicznej społeczności, mogą teraz łatwiej stać się jej częścią. Dodatkowo jest to okazja, by dowiedzieć się o sobie rzeczy, z których wcześniej nie każdy zdawał sobie sprawę. W 1991 roku Neville Longbottom błagał Tiarę, by wysłała go do Hufflepuffu, przekonany, że nie podoła wyzwaniom i reputacji związanym z Gryffindorem.

Mimo to Tiara przydzieliła go do Gryfonów. Choć Neville nie był wówczas w stanie tego zrozumieć, słuszności tego wyboru dowiodły jego pełne odwagi czyny, których dokonał kilka lat później, w czasie wojny z Voldemortem.


W związku z tym, że każdemu z czterech domów przypisuje się inną charakterystykę, sądzi się, że każdy z nich kształci czarownice i czarodziejów określonego typu. Powszechny jest na przykład pogląd, że to Slytherin wychowuje czarnoksiężników, choć przecież nie tylko z niego się oni wywodzą. Przez podział na domy uczniowie łatwo zapominają, że każdy czarodziej nosi w sobie wiele różnych cech charakteru i że odwołanie się do ledwie kilku najbardziej reprezentatywnych nie jest w stanie oddać niczyjej osobowości. W konsekwencji podział na domy może nie tylko sprzyjać budowaniu wspólnoty, ale też grozić uprzedzeniami i dyskryminacją.

SYSTEM PUNKTOWANIA DOMÓW

Przez cały rok szkolny każdy uczeń może zdobywać i tracić punkty dla swojego domu – w ramach rywalizacji o Puchar Domów. Punkty zdobywane podczas meczów quidditcha rozgrywanych między domami również składają się na ostateczny wynik w ogólnej rywalizacji. Uczniowie w każdej chwili mogą sprawdzić, ile punktów ma obecnie ich dom – wystarczy, że spojrzą na klepsydry znajdujące się w sali wejściowej. Każdą z nich wypełniają klejnoty odpowiadające kolorami poszczególnym domom: rubiny dla Gryffindoru, diamenty dla Hufflepuffu, szafiry dla Ravenclawu oraz szmaragdy dla Slytherinu.

Istnieje mnóstwo sposobów otrzymania punktów na rzecz domu – wśród nich poprawna odpowiedź w czasie lekcji, świetna ocena z testu, wygranie meczu quidditcha, pomoc kolegom w trudnych sytuacjach czy dokonanie wielkiego czynu (jak ocalenie uczennicy z Komnaty Tajemnic). Uczniowie mogą zdobywać punkty także poza terenem Hogwartu. Harry i jego przyjaciele odkrywają to po walce ze śmierciożercami stoczonej w Ministerstwie Magii w piątym roku nauki.

Oczywiście punkty można również tracić, zwykle za typowe przewinienia – spóźnienie, przeszkadzanie w lekcji, przebywanie poza dormitorium w czasie ciszy nocnej czy pyskowanie nauczycielowi. Utratą punktów skutkowały też niecodzienne wykroczenia takie



jak udawanie dementorów podczas meczu quidditcha lub rzucanie zwierzęcymi sercami w kolegów. Czasami punkty odejmowane są niesprawiedliwie przez profesorów nadużywających władzy. Snape, na przykład, nie ma oporów przed odjęciem Hermionie punktów za bycie *przemądrzałą*. Poza nauczycielami punkty mogą przyznawać i odejmować również prefekci, choć zasada ta ulega zmianie podczas piątego roku nauki Harry'ego w Hogwarcie, kiedy to prefekci tracą ten przywilej na rzecz członków Brygady Inkwizycyjnej Umbridge. Skutkuje to częstą utratą punktów przez Gryffindor – najczęściej z absurdalnych powodów, takich jak sprzeciwienie się członkowi Brygady czy niechlujne włożenie koszuli w spodnie.

SYSTEM KAR

Szlaban

Szlaban to powszechnie stosowana kara nakładana na uczniów za rozmaite przewinienia, takie jak włóczenie się po zamku w czasie ciszy nocnej, rozbicie latającego samochodu o Wierzbę Bijącą, krytykowanie nauczyciela czy stopienie kociołka.

W czasie nauki Harry'ego w Hogwarcie szlabany przyjmowały najróżniejsze formy. Jako pierwszorocznik Harry odbył szlaban, pomagając Hagridowi w Zakazanym Lesie, z kolei rok później zmuszony był pomagać profesorowi Lockhartowi w odpowiadaniu na listy od fanów.

Usunięcie

Chociaż groźba usunięcia z Hogwartu stosowana była często, w praktyce rzadko dochodziło do jej spełnienia i działało się to jedynie w ostateczności. Kiedy uczeń zostawał usunięty, łamano na pół jego różdżkę, co na zawsze odbierało mu możliwość bycia pełnoprawnym członkiem społeczności czarodziejów. Dwoma znanymi nam uczniami, którzy narazili się na usunięcie z Hogwartu, byli Newt Skamander i Rubeus

Hagrid. Różdżka Hagrida została złamana po tym, jak uznano go za winnego otwarcia Komnaty Tajemnic. Choć Skamanderowi również zarzucono narażenie uczniów na niebezpieczeństwo ze strony magicznego stworzenia, to jego różdżka ostatecznie nie została zniszczona (dzięki wstawiennictwu Dumbledore'a).

Wyjątkowo okrutne kary

Kiedy w Hogwarcie zjawiała się Dolores Umbridge, nastały czasy zastrzonego rygoru. Dekrety Edukacyjne wprowadzone przez Ministerstwo Magii uprawniały ją do stosowania wszelkich kar wedle własnego uznania. Podczas szlabanów Umbridge korzystała z wynalezionej przez siebie pióra, które ryło na grzbiecie dłoni ucznia pisane przez niego słowa, a jako atramentu używało jego krwi.

W roku szkolnym 1997/98 rodzeństwo śmierciożerców – Alecto i Amycus Carrowowie – zmuszało uczniów do rzucania zaklęcia Cruciatu na kolegów ukaranych szlabanem. Niektórych uczniów zakuwano w kajdany. Ci, którzy próbowali chronić innych, bywali torturowani.

DEKRETY UMBRIDGE

W roku szkolnym 1995/96 Ministerstwo Magii wydało serię ośmiu nowych dekretów edukacyjnych w celu ograniczenia władzy Albusa Dumbledore’a w Hogwarcie. Łączna liczba dekretów edukacyjnych wzrosła wówczas do dwudziestu dziewięciu, choć treść pierwszych dwudziestu jeden pozostaje dla nas nieznana.

Dekret Edukacyjny Numer 22, wydany 30 sierpnia 1995 roku, przewidywał, że „jeśli aktualny dyrektor szkoły nie jest w stanie znaleźć kandydata na stanowisko nauczyciela, Ministerstwo może samo wybrać odpowiednią osobę”*. To właśnie na mocy tego postanowienia Umbridge została nauczycielką w Hogwarcie. We wrześniu Dekret Edukacyjny Numer 23 mianował Umbridge Wielkim Inkwizytorem Hogwartu, co dało jej prawo do wizytowania innych nauczycieli w trakcie lekcji, zawieszania ich w obowiązkach, a nawet usuwania ze stanowisk.

Po tajnym spotkaniu w Gospodzie Pod Świńskim Łbem, podczas którego grupa uczniów uzgodniła, że będzie wspólnie uczyć się obrony przed czarną magią, Ministerstwo wydało Dekret Edukacyjny Numer 24 wprowadzający konieczność uzyskania zgody Wielkiego

* J.K. Rowling, *Harry Potter i Zakon Feniksa*, tłum. A. Polkowski, Poznań 2004, s. 343.

Inkwizytora Hogwartu na działalność wszelkich organizacji i klubów uczniowskich. Z kolei Dekret Edukacyjny Numer 25 przyznawał Umbridge nadrzędne „prawo podejmowania decyzji w zakresie wymierzania kar”*. Ten ostatni dekret ujawniono po meczu quidditcha rozegranym między Gryffindorem a Slytherinem i to właśnie on pozwolił Umbridge na usunięcie Harry’ego, Freda i George’a z drużyny oraz na dożywotnie zdyskwalifikowanie ich z udziału w rozgrywkach.

Jako kolejny ukazał się dekret z numerem 26 zakazujący nauczycielom udzielania uczniom jakichkolwiek informacji niezwiązanych ściśle z tematami omawianymi na lekcjach. Dekret Edukacyjny Numer 27, wprowadzony po opublikowaniu w „Żonglerze” wywiadu z Harrym na temat powrotu Voldemorta, stanowił, że „każdy uczeń przyłapany na posiadaniu magazynu »Żongler« zostanie wydalony ze szkoły”**.

Po odkryciu działalności Gwardii Dumbledore’a i wzięciu za nią odpowiedzialności przez dyrektora ogłoszono Dekrety Edukacyjne Numer 28 – powołujący Umbridge na nową dyrektorkę Hogwartu – oraz 29 – pozwalający Filchowi na stosowanie barbarzyńskich kar cielesnych. Dekrety zostały zniesione, gdy przywrócono Dumbledore’a na stanowisko dyrektora po tym, jak Voldemort zjawił się w Ministerstwie.

* Tamże, s. 461.


** Tamże, s. 642.

AKTYWNOŚCI NAUCZYCIELI W CZASIE WOLNYM

Kiedy nauczyciele Hogwartu nie prowadzą lekcji i nie wypełniają innych obowiązków, odpoczywają na wiele różnych sposobów. Niektórzy – między innymi Remus Lupin i Rubeus Hagrid – lubią popijać herbatę w towarzystwie uczniów.

Popularną rozrywką wśród profesorów jest też oglądanie szkolnych meczów quidditcha i kibicowanie swoim domom. Kiedy zachodzi taka potrzeba, przyjmują na siebie rolę sędziów lub rozjemców. Dla przykładu, w roku szkolnym 1992/93 profesor Lockhart, obecny na meczu między Gryfonami i Ślizgonami, ochoczo uleczył złamaną rękę Harry'ego, zaś rok wcześniej w podobnym wydarzeniu uczestniczył profesor Quirrell, który snuł wówczas swoje zdradzieckie plany.

Co do mniej brutalnych form relaksu to profesor Quirrell chętnie oddawał się również tworzeniu kompozycji z suszonych kwiatów – hobby to przywiózł zapewne z zagranicznych wojaży. Profesor McGonagall poprawia artykuły z „Transmutacji Współczesnej” i tworzy robótki ręczne. Ekstrawertyczny profesor Slughorn organizuje przyjęcia i spotkania dla członków założonego przez siebie elitarnego Klubu Ślimaka; poza tym kolekcjonuje też rzadkie i cenne przedmioty oraz substancje takie jak na przykład jad akromantuli.



Poza salami lekcyjnymi i własnymi gabinetami nauczyciele mają również do dyspozycji pokój nauczycielski z szafą przeznaczoną na szaty. Zawsze mogą tam odpocząć w jednym z wielu niepasujących do siebie foteli. Profesor Binns, nauczyciel historii magii, niewątpliwie często spędzał tam czas na drzemkach przy kominku – tak też po śmierci znaleźli go jego towarzysze.

Podobnie jak każdy również nauczyciele muszą czasem robić zakupy i załatwiać prywatne sprawy, toteż w weekendy często można ich spotkać w Hogsmeade, a przed nowym semestrem – na ulicy Pokątnej. Kiedy przed rozpoczęciem drugiego roku w Hogwarcie Harry próbował trafić na ulicę Pokątną, natknął się na Hagrida na ulicy Śmiertelnego Nokturnu, gdzie półolbrzym zamierzał właśnie kupić odstraszacz ślimaków do swojego ogrodu.

KUCHNIA W HOGWARCIE

W Hogwarcie posiłki spożywa się w Wielkiej Sali. Wszystkie potrawy przygotowywane są przez skrzaty domowe, a następnie trafiają na stoły przy użyciu magii. W codziennym jadłospisie figurują takie dania jak kornwalijski pasztet, pieczeń wołowa, gulasz czy pudding Yorkshire. Na wyjątkowe okazje podaje się szczególne potrawy. Przykładowo, na początku roku szkolnego 1994/95, kiedy z okazji Turnieju Trójmagicznego do Hogwartu przybyli zagraniczni uczniowie, na stole pojawiła się między innymi zupa bouillabaisse przygotowana specjalnie dla uczniów z Beauxbatons. W czasie Świąt dużą popularnością cieszą się placek bożonarodzeniowy oraz eggnog.

Znane potrawy podawane w Hogwarcie

| | |
|---------------------------|-------------------------------|
| Jablecznik | Pączki nadziewane konfiturą |
| Befszyk z bekonem | Kotlety jagnięce |
| Pieczona dynia | Tłuczone ziemniaki |
| Zapiekanka z wołowiny | Miętówki |
| Kaszanka | Kotlety schabowe |
| Gotowane ziemniaki | Budyń ryżowy |
| Chipolaty | Pieczeń wołowa |
| Frytki | Pieczone kurczęta |
| Czekoladowe eklerki | Kiełbaski |
| Czekoladowy przekładaniec | Zapiekanka z mięsa i kartofli |
| Placek bożonarodzeniowy | Pudding z bakaliami |
| Pudding bożonarodzeniowy | Brukselka |
| Kornwalijski pasztet | Befszyki |
| Sos żurawinowy | Pudding z siekanego mięsa |
| Angielskie bułeczki | Gulasz |
| Eggnog | Tarta melasowa |
| Jajka | Biszkopty z kremem |
| Smażone pomidory | Flaki |
| Sos pieczeniowy | Indyk |
| Kanapki z szynką | Pudding Yorkshire |

PRZEDMIOTY NAUCZANE NA POSZCZEGÓLNYCH POZIOMACH

Pierwszorzecznicy rozpoczynający naukę w Hogwarcie zobowiązani są do realizacji programu obowiązkowych przedmiotów magicznych. Przedmioty te towarzyszą im przez pięć lat, aż do zdania sumów – egzaminów ze Standardowych Umiejętności Magicznych. Od szóstego roku młodzi czarodzieje mogą zrezygnować z zajęć niezwiązanych z ich planami na przyszłość. Porzucają też te, których nie zaliczyli na sumach.

I–II rok

Astronomia nauczana w Hogwarcie pokrywa się z mugolską wersją tej nauki, która zajmuje się studiowaniem nocnego nieba. Uczniowie poznają nazwy gwiazd, śledzą ruchy planet oraz tworzą szczegółowe mapy nieba.

Eliksiry to przedmiot, który odslania przed młodymi czarodziejami tajniki warzenia magicznych mikstur i napojów z najróżniejszych składników.

Historia magii przybliży kluczowe wydarzenia z przeszłości świata czarodziejów. Do znanych nam tematów lekcji należą: bunty goblinów, wojny z olbrzymami oraz międzynarodowe konwencje czarodziejów z lat 1289 i 1709.

Latanie to zajęcia obowiązkowe na pierwszym roku, choć nie wiadomo, czy później są kontynuowane. Uczniowie opanowują na nich sztukę przywoływania mioteł oraz poruszania się na nich w powietrzu.

Uwaga: w roku szkolnym 1997/98, po upadku Ministerstwa Magii i przejściu kontroli nad Hogwartem przez śmierciożerców, nauczanie obrony przed czarną magią zastąpiono kursem uprawiania czarnej magii.

Obrona przed czarną magią przygotowuje uczniów do stawiania czoła ciemnym mocom. Lekcje obejmują między innymi naukę rzucania zaklęć obronnych, rozpoznawania niebezpiecznych stworzeń oraz identyfikowania czarnomagicznych przedmiotów.

Transmutacja, uważana za dziedzinę skomplikowaną i niebezpieczną, zaznajamia uczniów ze sztuką przekształcania wyglądu przedmiotów i żywych stworzeń.

Zaklęcia i uroki to jeden z najważniejszych przedmiotów dla każdego młodego czarodzieja i każdej młodej czarownicy. Od prostych zaklęć przywołujących aż po te zdolne wprawić przedmioty w stan lewitacji – umiejętności zdobywane na tych zajęciach okazują się nieocenione w najrozmaitszych sytuacjach.

Zielarstwo to magiczny odpowiednik zajęć z botaniki, gdzie pierwszocroczniaków zaznajamia się ze sztuką rozpoznawania, pielęgnacji oraz stosowania magicznych roślin.

III–VII rok

Przed rozpoczęciem trzeciego roku w Hogwarcie uczniowie muszą wybrać przynajmniej dwa przedmioty dodatkowe. Możliwe jest zapisanie się na więcej kursów, jednak wtedy ułożenie planu lekcji może stanowić nie lada wyzwanie. W 1993 roku Hermiona Granger, dzięki użyciu zmieniacza czasu, uczestniczyła we wszystkich pięciu dostępnych kursach dodatkowych. W szóstym i siódmym roku uczniowie mogą dobrać kolejne dwa dodatkowe przedmioty.

Alchemia to przedmiot dostępny od szóstego roku nauki, jeśli zbierze się odpowiednia liczba chętnych. Skupia się na badaniu czterech podstawowych żywiołów: powietrza, ziemi, ognia i wody, które uczniowie uczą się wykorzystywać do przemiany jednej substancji w inną.

Mugoloznawstwo to studia nad życiem codziennym oraz historią osób niemagicznych. Choć zwykle jest to przedmiot fakultatywny, w 1997 roku staje się obowiązkowy i prowadzi go śmierciożerczyni Alecto Carrow, która – jako zwolenniczka Voldemorta – przedstawia uczniom wrogi i pełen uprzedzeń obraz mugoli.

Numerologia to nauka o magicznych właściwościach liczb.

Opieka nad magicznymi stworzeniami jest odpowiednikiem mugolskiej zoologii, czyli nauki o zwierzętach.

Starożytne runy to zajęcia poświęcone dawnemu pismu używanemu przez czarownice i czarodziejów. Uczniowie dowiadują się, jak tłumaczyć magiczne runy na współczesny język angielski, zgłębiając ich tajemnicze znaczenia.

Teleportacja to dwunastotygodniowy kurs w cenie dwunastu galeonów dostępny wyłącznie dla uczniów, którzy ukończyli siedemnaście lat lub osiągną ten wiek do końca sierpnia danego roku. Na zajęciach uczniowie opanowują umiejętność znikania z jednego miejsca i pojawiania się w innym.

Wróżbiarstwo to sztuka interpretowania wizji oraz przewidywania przyszłości za pomocą takich metod jak czytanie ze szklanej kuli, z fusów czy z gwiazd.

PODRĘCZNIKI




Co roku przed rozpoczęciem pierwszego semestru uczniowie Hogwartu otrzymują listę obowiązkowych podręczników. Nauczyciele dobierają podręcznik do własnego programu nauczania. Podręczniki do obrony przed czarną magią różnią się właściwie co roku ze względu na częste zmiany nauczycieli wykładających ten przedmiot.

Wszystkie niezbędne materiały można nabyć na ulicy Pokątnej, a księgarnia Esy i Floresy regularnie zaopatruje swoje półki w książki wymagane przez profesorów Hogwartu.

W 1992 roku w Esach i Floresach sprzedawane były dzieła Gilderoja Lockharta, a sam autor – słynny pisarz i podróżnik – rozdawał autografy klientom zjawiającym się po podręczniki. Po objęciu posady nauczyciela obrony przed czarną magią Lockhart zalecił uczniom zakup wszystkich swoich książek.

Rok później na półkach księgarni pojawiła się *Potworna księga potworów*, wybrana jako podręcznik do opieki nad magicznymi stworzeniami przez nowego nauczyciela – Rubeusa Hagrida. Ku utrapieniu kierownika sklepu egzemplarze bezustannie atakowały się nawzajem. Księgarz zarzekał się więc, że nigdy więcej nie sprowadzi tej



pozycji, a całą sytuację uznał za gorszą nawet niż ta, w której zniknął mu cały zapas *Niewidzialnej książki niewidzialności*.

Choć listy podręczników są aktualizowane co roku w związku ze zmianami nauczycieli i programów, niektóre pozycje pozostają niezmiennie. Seria *Standardowa księga zaklęć* autorstwa Mirandy Goshawk – jeden tom na każdy rok nauki – oraz *Dzieje magii* Bathildy Bagshot to obowiązkowe lektury na całe siedem lat edukacji w Hogwarcie.

PRZYKŁADOWY PLAN LEKCJI

Plan lekcji Harry'ego Pottera w czwartym roku nauki* (1994/95)

| PONIEDZIAŁEK | WTOREK | ŚRODA | CZWARTEK | PIĄTEK |
|--|----------------|------------------|------------------------------|----------------------------------|
| Zielarstwo z <i>Puchonami</i> ** | Historia magii | | Transmutacja | Historia magii |
| PRZERWA | PRZERWA | PRZERWA | PRZERWA | PRZERWA |
| Opieka nad magicznymi stworzeniami ze <i>Ślizgonami</i> | | Zaklęcia i uroki | | Zaklęcia i uroki |
| ODIAD | ODIAD | OBIAD | OBIAD | OBIAD |
| Wróżbiarstwo | Eliksiry | | Obrona przed czarną magią | Eliksiry ze <i>Ślizgonami</i> |
| Wróżbiarstwo | | | Obrona przed czarną magią | Eliksiry ze <i>Ślizgonami</i> |
| KOLACJA | KOLACJA | KOLACJA | KOLACJA | KOLACJA |

* Pomarańczowe pola w planie zajęć oznaczają nieudokumentowane okresy. Astronomia nie jest wspomniana w trakcie czwartego roku Harry'ego, ale prawdopodobnie odbywa się po kolacji we wtorek, w środę lub w czwartek.

** Zdarza się, że niektóre lekcje są łączone, choć w większości zajęć uczestniczą tylko uczniowie jednego domu.



*Dalsza część książki dostępna w wersji
pełnej.*

